

**Рекомендації та роз'яснення щодо проведення
обласного огляду музеїв при закладах дошкільної, загальної середньої,
позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти,
які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України**

1. Обласний огляд музеїв при закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України (далі – огляд), проводиться у рамках Всеукраїнського огляду музеїв при закладах освіти (лист МОН України від 04.10.2021 № 4/827-21) на виконання Закону України „Про музеї та музейну справу”, а також відповідно до Положення про музеї при дошкільних, загальних середніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України, та Положення про присвоєння звання „Зразковий музей” музеям при дошкільних, загальних середніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 22.10.2014 № 1195 (zareєстрований у Міністерстві юстиції України 10.11.2014 за № 1415/26192).

Головними завданнями огляду є:

упорядкування та систематизація музейної мережі;
вивчення діяльності музеїв з охорони пам'яток природи, історії та культури, їх участі у форумі та раціональному використанні Музейного фонду України;
аналіз використання музейних колекцій в освітньому процесі, їх ролі в патріотичному вихованні дітей та молоді;

приведення змісту експозицій у відповідність до вимог Законів України щодо документації суспільного життя, забезпечення функціонування української мови як державної, Рекомендацій МОН України „Про перегляд підходів з організації діяльності музеїв історичного профілю” (лист МОН України від 22.05.2015 № 1/9-255);

проведення аналізу змісту оглядових та тематичних екскурсій музеїв на відповідність головному призначенню музею: об'єктивно висвітлювати події, факти, діяльність історичних постатей тощо, зміни у цьому контексті назв музеїв;

налагодження та зміцнення зв'язків музеїв закладів освіти з державними і комунальними музеями, архівами, товариствами охорони пам'яток історії та культури, творчими спілками та громадськими організаціями;

популяризація знань та здійснення просвітницької роботи через засоби масової інформації та інтернет-ресурси.

2. Загальне керівництво оглядом здійснює Міністерство освіти і науки України. Безпосередня відповідальність за проведення огляду в області – Департамент освіти і науки облдержадміністрації, збір матеріалів огляду з місць покладається на Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради.

На місцях огляд організують і проводять органи управління освітою, які створюють комісії для його проведення. До складу комісій включаються представники відділів освіти, районних (міських) методичних кабінетів, центрів туризму і краєзнавства учнівської молоді, фахівці архівів, громадських організацій, інших закладів освіти (за згодою).

3. З 26 жовтня по 28 грудня 2021 року проводиться огляд музеїв на місцях.

Матеріали огляду слід надіслати до 25 січня 2021 року Департаменту освіти і науки облдержадміністрації на електронну пошту: museum.poltava@gmail.com.

4. Огляду підлягають музеї при закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України, що на час проведення огляду перебували на обліку.

5. Алгоритм проведення огляду

5.1. Комісії створені органами управління освітою:

вивчають роботу музеїв; надають методичні рекомендації щодо їхньої діяльності;

роблять висновки щодо їхньої відповідності чи невідповідності статусу музею при закладі освіти, а також званню „Зразковий музей” для музеїв, які таке звання мають;

визначають кращі музеї та такі, що претендують на присвоєння звання „Зразковий музей”;

проводять роботу щодо встановлення відповідності музеїв історичного профілю вимогам „Методичних рекомендацій щодо засад діяльності музеїв історичного профілю дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладів” (лист МОН України від 22.05.2015 № 1/9-255);

визначають музеї, які потребують перереєстрації або знаходяться в стані перереєстрації (у зв’язку з виконанням законодавства України про декомунізацію суспільного життя та рекомендацій МОН України від 22.05.2015 № 1/9-255).

5.2. За підсумками огляду органи управління освітою (або уповноважений ними заклад освіти) готують наказ про підсумки огляду музеїв з додатками:

- додаток 1 – перелік усіх музеїв, що перебувають на обліку станом на 01.12.2021 р., в якому вказано точну назву музею, його профіль, дату реєстрації (перереєстрації), повну назву закладу освіти, ПІБ керівника (завідувача) музеєм, контактний телефон та електронну адресу.

До переліку додаються уніфіковані паспорти усіх музеїв (додається);

– додаток 2 – перелік музеїв, що підтвердили звання „Зразковий музей”, у якому вказано точну назву музею, повну назву закладу освіти, де він розташований (адреса), дату присвоєння звання „Зразковий музей”, наявність диплому;

– додаток 3 – інформація про підсумки огляду (на 2-4 стор.), де широко розкрито роботу кращих музеїв, наведено конкретні приклади найбільш цікавого досвіду роботи музеїв, написано, як у музеях історичного профілю виконуються вимоги „Методичних рекомендацій щодо засад діяльності музеїв історичного профілю дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладів”;

– додаток 4 – перелік військово-історичних музеїв (історичного профілю) із висновком оглядової комісії про відповідність кожного з них вимогам Методичних рекомендацій щодо засад діяльності музеїв історичного профілю дошкільних, загальних середніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладів (лист МОН України від 22.05.2015 № 1/9-255);

– додаток 5 – перелік музеїв, які припинили своє існування після грудня 2021 року, в якому вказано назву музею, назву закладу освіти, причини припинення діяльності музею та вжиті заходи щодо збереження музейних предметів, важливих документів, нагород тощо;

– додаток 6 – перелік музеїв, які потребують перереєстрації (реекспозиції) або знаходяться в стані перереєстрації (реекспозиції) у зв'язку з виконанням законодавства України про декомунізацію суспільного життя та рекомендацій МОН України від 22.05.2015 № 1/9-255.

Презентації **кожного зареєстрованого музею** об'ємом до 20 слайдів у програмі Power Point, у яких висвітлено діяльність музею з пошуково-дослідницької, фондової, експозиційної, екскурсійно-просвітницької роботи, зазначити досягнення, навести цікаві приклади з досвіду роботи музею тощо.

Зазначені вище документи (у форматі **.doc, .docx, тільки не .pdf**) та матеріали музеїв подаються **не пізніше 25 січня 2021 року** Департаменту освіти і науки облдержадміністрації на електронну пошту museum.poltava@gmail.com.

Також необхідно вказати прізвище, ім'я, по батькові та контактний телефон особи, відповідальної за підготовку й подачу документів і матеріалів огляду.

Усі матеріали подаються державною мовою.

6. Підсумки проведення огляду затверджуються наказом Департаменту освіти і науки облдержадміністрації.

Підсумкову інформацію за результатами огляду готує Департамент освіти і науки облдержадміністрації до 25 січня 2021 року.

7. Витрати на проведення та організацію огляду здійснюються за рахунок коштів, не заборонених чинним законодавством України.

Уніфікований паспорт музею

Реєстраційний номер музею

1	Повна назва музею
2	Профіль та вид музею
3	Форма власності
4	Засновник, власник
5	Підпорядкування
6	Заклад, що здійснює методичне керівництво
7	Місцезнаходження музею, телефон, факс, e-mail, веб-сайт навчального закладу
8	Короткі відомості (дата та номер наказу)
9	Тематична будова музею (тематичні розділи)
10	Нерухомі пам'ятки історії та культури у складі музею:
10.1	загальна кількість з них:
10.1.1	музеефіковані
10.1.2	немузеефіковані
11	Характеристика музейного приміщення:
11.1	кількість приміщень
11.2	спеціально побудована будівля
11.3	приспосоване приміщення
11.4	пам'ятка архітектури чи історії (для окремих будівель, короткі історичні відомості)
12	Технічний стан приміщень (будівель):
12.1	потребує реставрації
12.2	потребує капітального ремонту
12.3	аварійне приміщення (будівля)
12.4	належний стан
13	Площа музею:
13.1	загальна
13.2	Експозиційна
13.3	Фондосховища
13.4	кінолекційного залу
13.5	виставочних залів
13.6	прилеглої території
13.7	експозицій просто неба
13.8	реставраційної майстерні
13.9	інше
14	Охорона музею (форми та засоби)
15	Технічне оснащення музею:
15.1	світло-, звуко-, аудіообладнання, монітори, мультимедійні системи, фонотеки, лабораторії для фонозапису
15.2	електронна система обліку і накопичення інформації
15.3	фотокінообладнання, засоби поліграфії
15.4	інше

16	Фонди музею:
16.1	загальна кількість одиниць збереження
16.2	кількість музейних предметів основного фонду
16.3	кількість музейних предметів, що входять до Державного реєстру національного культурного надбання
17	Характеристика експозиційних розділів:
17.1	назва розділу
17.2	дата останньої реекспозиції
17.3	кількість експонатів основного фонду на час реєстрації музею
18	Графік роботи музею
19	Дата складання паспорту
20	Печатка і підпис керівника

Рекомендації до порядку заповнення уніфікованого паспорту музею

Вказується реєстраційний номер музею, який він отримав при взятті на облік. Цей номер вказаний у свідоцтві про реєстрацію музею (*приклади номерів: 16-98, 17-210*)

До пункту 1. Повна назва музею

Вказується повністю і повинна відповідати назві, прийнятій у документах про заснування або в документах про зміну назви музею.

Наприклад: Літературний музей Василя Симоненка при опорному закладі „Тарандицівська загальноосвітня школа I-III ступенів імені В.А. Симоненка Лубенської районної ради Полтавської області”

До пункту 2. Профіль та вид музею

Має відповідати записам в однойменному розділі акта обстеження.

До пункту 3. Форма власності

Вказується належність до однієї з форм власності (відповідно до чинного законодавства). (Як правило, це комунальна власність)

До пункту 4. Засновником музею може виступати: окрема особа (зокрема директор чи керівник музею) або педагогічний та учнівський колективи закладу освіти.

До пункту 5. Підпорядкування

Повна назва закладу освіти.

До пункту 6. Методичне керівництво здійснюється Полтавським обласним центром туризму і краєзнавства учнівської молоді, органами управління освітою (вказується його назва).

До пункту 7. Місцезнаходження музею, телефон, факс, E-mail, веб-сайт закладу освіти

Вказуються повна адреса (поштовий індекс, область, район, населений пункт, вулиця, номер будинку), електронна скринька, веб-сайт закладу освіти (за наявності).

До пункту 8. Вказується дата заснування музею і номер наказу по закладу освіти, що засвідчує створення чи відкриття музею.

До пункту 9. Тематична будова музею

Подається перелік розділів музейної експозиції, назви мають бути чіткими і правильним.

До пункту 10. Вказуємо загальну кількість нерухомих пам'яток історії та культури у складі музею у відповідній графі. У підпункті 10.1.1 – музеєфіковані – ставиться прочерк „ – ”, у підпункті 10.1.2 – немусеєфіковані – ставиться та сама цифра, що й загальна кількість.

До пункту 11. Характеристика музейного приміщення
Дані підпунктів 2-4 подаються окремо по кожній будівлі.

До пункту 12. Технічний стан приміщень (будівель)
Дані подаються окремо по кожному приміщенню (будівлі).

До пункту 13. Площа музею
Дані подаються в цілому по музею і окремо по кожному приміщенню (будівлі).

До пункту 15. Технічне оснащення музею
Підпункт 1 передбачає дані про наявність у музеї спеціального світлотехнічного, звукотехнічного, проєкційного, телевізійного обладнання; аудіовізуальних засобів; засобів захисту від ультрафіолетових, інфрачервоних та інших випромінювань.

У підпункті 2 вказується наявність електронно-обчислювальних машин.

У підпункті 3 вказуються обладнання фотолабораторій, апаратура для мікрофільмування і засоби малої поліграфії.

До пункту 16. Фонди музею

У підпункт 1 вносяться кількість музейних предметів основного фонду та кількість предметів науково-допоміжного фонду, які перебувають у фондах та експозиції музею.

У підпункт 3 вноситься кількість експонатів, що мають виняткову культурну та історичну цінність.

До пункту 17. Характеристика експозиційних розділів

У підпункті 3 вказується кількість експонатів, що знаходяться в стаціонарних експозиціях музею на час його реєстрації.

До пункту 18. Графік роботи музею

Слід вказати години роботи музею та вихідні дні.

До пункту 20. Паспорт підписується керівником закладу освіти, його підпис засвідчується печаткою